

ČESKÝ JAZYK VI.A

Úkoly zadané na období od 30.3. do 17.4.2020

Zadané úkoly vypracujte písemně do školního/slohového/literárního sešitu.

Mluvnice

SKLADBA

Shoda podmětu s přísudkem (učebnice str.72-74)

➤ **zápis do školního sešitu**

Shoda přísudku s podmětem

- podmět ovlivňuje tvar přísudku v osobě a čísle
- pozor na některá podstatná jména, která mění rod v množném čísle: dítě, oko, ucho (rod střední) – děti, oči, uši (rod ženský), např. **Děti si hrály.**
- pokud jsou bezrodá zájmena my/vy vyjádřeným podmětem, např. **My jsme vám to říkali.** nebo je lze doplnit jako podmět nevyjádřený, např. **Říkali jsme vám to už včera. (my),** píšeme v přísudku v minulém čase vždy koncovku -i; pokud zájmena my/vy zastupují podstatné jméno, jehož rod známe, řídí se shoda tímto rodem, např. **Potkala_ž jsem na ulici Janu. Srdečně jsme se pozdravily.** (já + Jana)
- u všeobecného podmětu je shoda vždy podle rodu mužského životného, např. **Říkali to v televizi.**
- některá podstatná jména rodu mužského životného mají tvary životné i neživotné, shoda přísudku se pak řídí podle tvaru podstatného jména, např. **Ledoborci** (životné podstatné jméno) **vypluli.** X **Ledoborce** (neživotné podstatné jméno) **vypluly.** (podrobnější informace učebnice str.73 – zelený rámeček nahoře, stačí jen pročíst)

rod podmětu v množném čísle	koncovka přísudku	příklad
mužský životný	-i	Muži cvičili.
mužský neživotný	-y	Stroje hučely.
ženský	-y	Ženy tančily.
střední	-a	Města zářila.

několikanásobný podmět obsahuje:	koncovka přísudku	příklad
alespoň jeden člen rodu mužského životného	-i	Petr i jeho stan promokli. Muži a ženy tančili. Slůňata a sloni se koupali.
ani jeden člen rodu mužského životného	-y	Kuřata a slepice klovaly. Skály i kopce se tyčily. Rybníky a moře se třpytily.
pouze členy středního rodu v množném čísle	-a	Kuřata a housata zobala.
pouze členy rodu středního, z toho jeden nebo oba dva v čísle jednotném	-y	Kotě a štěně si hrály. Kořata a štěně si hrály.

Informace pro znalostí chtivé (není nutné zapisovat, jen kdo chce):

- pokud stojí přísudek před několikanásobným podmětem, vztahují se pravidla pro shodu přísudku s podmětem buď k celému podmětu, nebo k jeho prvnímu členu, např. **Ve třídě se hlásili žákyně i žáci.** (žáci jsou podstatné jméno životné, proto -i) x **Ve třídě se hlásily žákyně i žáci.** (shoda se řídí prvním členem několikanásobného podmětu, a to jsou žákyně v rodě ženském, proto -y)

➤ cvičení:

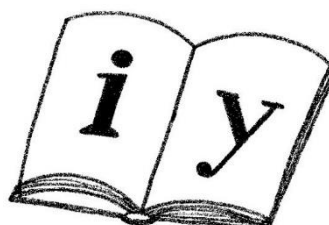
- ❖ str.72, cv.3 b, 5 a
- ❖ str.73, cv.1 (pouze spojit)
- ❖ str.74, cv.2 (horní cvičení, bez zdůvodnění)
- ❖ k procvičení můžete využívat i internetové odkazy uvedené v předminulém zadávání úkolů; k okruhu shody přísudku s podmětem je vhodný např. pracovní list na stránkách inkluzivní školy

https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/cjl_shoda_podmetu_s_prisudkem_0.pdf

nebo procvičování formou zábavných kvízů a her na stránkách školy s nadhledem

<https://www.skolasnadhledem.cz/profil/2-stupen/12-cesky-jazyk/69-7-rocnik/246-skladba?scroll=0>

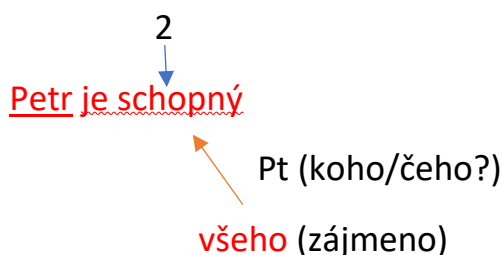
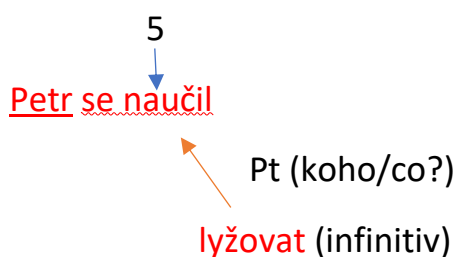
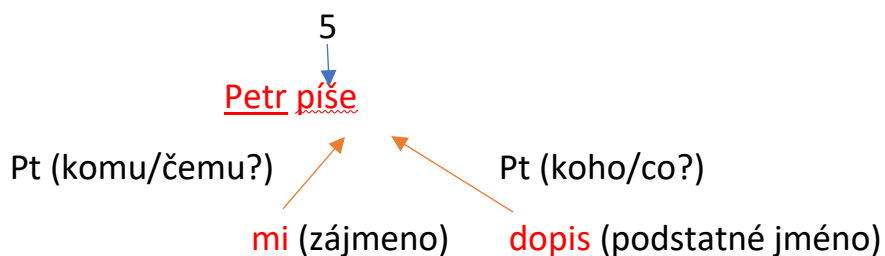
I nebo Y? Toť otázka!

???

Předmět Pt

- rozvíjející větný člen
- vyjadřuje osobu, zvíře nebo věc, které slovesný děj přímo zasahuje nebo kterých se přímo týká
- ptáme se na něj pádovými otázkami kromě 1. a 5.pádu
- závisí na slovese nebo přídavném jménu
- bývá nejčastěji vyjádřen podstatným jménem, zájmenem nebo infinitivem slovesa
např.

- předmět může být:
 - a) holý, např. **Petr rozbil talíř.**
 - b) rozvitý, např. **Petr rozbil maminčin talíř.**
 - c) několikanásobný, např. **Petr rozbil talíř a skleničku.**

Pokud se můžeme zeptat i jinými než pádovými otázkami, nejedná se o předmět!

např. **Babička seděla na židli.** (seděla na kom/na čem? X kde?) ➡ přednost má otázka kde? ➡ větný člen na židli **není předmětem**

➤ cvičení:

- ❖ str.74, cv.1 a (první tři věty)
- ❖ str.75, cv.1 a, 3 a (pouze doplnit předmět)
- ❖ str.76, cv.5 (ze zvýrazněných slov vypsát pouze předměty)

➤ **pokud máte v tomto učivu stále nějaké zmatky, na internetu můžete najít spoustu výukových stránek i videí, k těm povedeným patří např. tyto stránky:**

<https://www.youtube.com/watch?v=8l6TdPYqOXw>

<https://www.youtube.com/watch?v=R6AnUbjU7rA>

SLOH

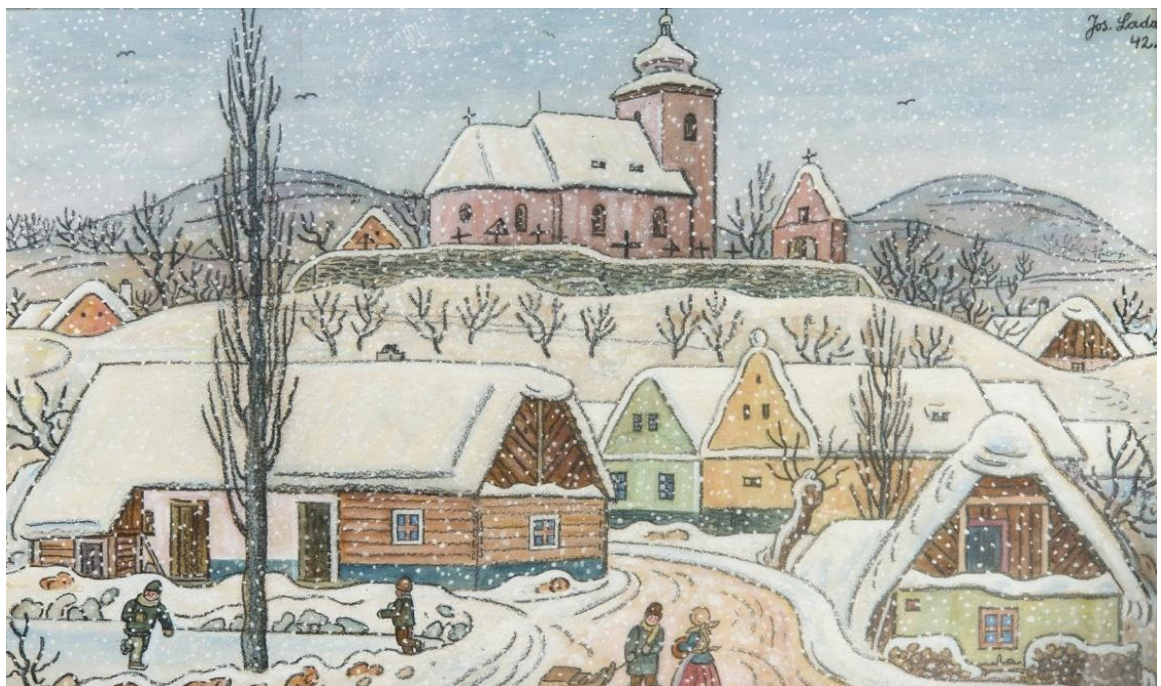
Popis krajiny

- Prohlédněte si důkladně oba obrázky Josefa Lady. Odpovězte v celých větách na následující otázky:
1. Které roční období obrázky zobrazují?
 2. Popiš podle obrázků jevy typické pro tato dvě roční období, např. *Stromy kvetou.*, *Rybník je zamrzlý.*
 3. Jaký dojem ve vás tyto obrázky vyvolávají?

A)

B)

- Do tabulky se čtyřmi ročními obdobími vepište jakákoli slova, která vás napadají při představě daného období. Které roční období máte nejraději? Proč?
- Najděte si na internetu definici pojmu pranostika. Napište dvě pranostiky vážící se k jednotlivým ročním obdobím.

JARO	LÉTO	PODZIM	ZIMA

- Pokuste se v jakékoli knize, vaší čítance, na internetu, prostě kdekoli, najít nějakou básničku nebo písničku, ve které se popisuje krajina. Daný text si přepište do sešitu a ilustrujte jej. Nezapomeňte uvést jméno autora.

LITERATURA

- **zápis do literárního sešitu**

Povídka (čítanka str.111)

- kratší prozaický útvar s jednoduchým dějem, menším množstvím postav
- mívá překvapivé zakončení (pointu = vtipný, překvapující závěr vyprávění)
- čeští autoři povídek: Jan Neruda (Povídky malostranské), Karel Čapek (Povídky z jedné kapsy), Ota Pavel

Ota Pavel (1930-1973)

- český prozaik a novinář, sportovní komentátor
- ve své tvorbě vycházel ze sportovního prostředí a vlastního dětství
- dílo: **Dukla mezi mrakodrapy** (povídky se sportovní tematikou), **Jak jsem potkal ryby** (povídky z dětství)

- Přečtěte si v čítance ukázkou z knihy Oty Pavla Jak jsem potkal ryby nazvanou **Moje první ryby** (čítanka str.109-111). Pak se zamyslete nad otázkami uvedenými na straně 111 (ne písemně).

Pokud vám cokoli nepůjde nebo něčemu nebudete rozumět a nemáte nikoho, kdo by vám pomohl a poradil, nezoufejte! Doufám, že se brzy uvidíme ve škole, a samozřejmě vám vše dle potřeby znovu vysvětlím. Nejdůležitější je vyvinout alespoň nějakou snahu, uchovat si zdravý odstup a především zdraví!

Sledujte také pečlivě stránky školy, průběžně tam uveřejňuji novinky týkající se našeho společného češtinářského snažení.

Doporučuju, abyste sami sledovali, co se kde na internetu k výuce nejen češtiny děje, protože v podstatě každý den přibývá něco nového, takže není v mých silách vás o všem informovat. Jako velmi vhodnou a přínosnou mohu doporučit tuto stránku:

https://www.youtube.com/results?sp=mAEB&search_query=%C4%8De%C5%A1tina+na+pohodu

V případě jakýchkoli dalších nejasností se na mě obraťte na níže uvedeném emailu.

Mgr. Andrea Trochtová

[\(trochtova@zsvyhlikka.cz\)](mailto:trochtova@zsvyhlikka.cz)

PS 😊

Mám pro vás žhavou novinku! Už nejsem k zastížení jenom na výše uvedeném pracovním emailu. Založila jsem si nový email, na kterém mě můžete kontaktovat nejen písemně, ale také se můžeme domluvit na telefonické konzultaci. Můžeme spolu probrat to, čemu nerozumíte a co je vám nejasné. Bude to taková pidihodina češtiny, která vám jistě velmi chybí. Mně tedy rozhodně! Budu se na vás těšit.

trochtova.zsvyhlikka@gmail.com

Zdroj obrázků:

https://www.mimibazar.cz/rodinne_foto.php?id=4337751&user=0&order=0&typ=2016

<https://www.mojecestina.cz/article/2012092701-vetne-cleny-zakladni-prehled>

<https://www.facebook.com/joseflada.cz/photos/a.10151417374138144/10155405356073144/?type=3&theater>

<https://novy-spalenec.eu/1942/12/>

<http://dobracestina.cz/stranka/Kontakty>